

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

**на дисертаційну роботу
Дергалюк Марти Олексіївни**

«Розвиток регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуєчого простору в умовах цифровізації», що подана на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка

Сучасні тенденції процесів глобалізації та інтеграції, які охоплюють весь світ призвели до структурних зрушень світового господарства в цілому, що вплинуло на парадигмальні зрушення розвитку світової економічної думки. Це, у свою чергу, відбилося на наукових поглядах щодо значення розвитку регіональних економічних систем та їх функціонування у складі просторових суспільних систем. Зміна вектору розвитку Європейських країн у напрямі акцентування уваги та значимості регіонального розвитку призвела до появи нової парадигми становлення нового регіоналізму в Європі. Саме новий регіоналізм, починаючи з кінця минулого століття, спрямований на ефективне використання внутрішнього потенціалу регіонів, виявлення латентних можливостей за рахунок удосконалення інструментарію регіональної політики та впровадження цифрової трансформації став підґрунтям, спрямованим на формування нової активної ролі регіонів у розвитку країн. Регіони розглядаються як сукупність утворень з позицій можливостей їх подальшого зростання та включення в глобальні процеси. Розвивається взаємозв'язок між регіональними і глобальними партнерами на субрегіональному рівні тощо. Це зумовлює необхідність розвитку теоретико-методичних засад і розроблення науково-практичних рекомендацій щодо розвитку регіональних економічних систем у контексті управління потенціалоформуєчим простором в умовах цифровізації.

Все вищевикладене свідчить про необхідність комплексного вивчення питань розвитку регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуєчого простору в умовах цифровізації та обумовлює актуальність дисертаційного дослідження. При цьому, необхідно: узагальнити наукові підходи щодо сутності процесів розвитку регіональних економічних систем; обґрунтувати методологічні засади розвитку регіонів у контексті управління потенціалоформуєчим простором; сформувати теоретико-методологічну концепцію потенціалоформуєчого простору розвитку регіонів в умовах цифровізації; проаналізувати розвиток регіональних економічних систем у розрізі загальноекономічних та соціальних показників; деталізувати чинники формування економічного потенціалу в регіональному просторі; запропонувати напрями управління потенціалом регіонів з урахуванням сучасних викликів; провести прогнозування розвитку регіональних економічних систем у сучасних умовах.

Дисертаційна робота присвячена актуальній науково-прикладній проблемі розроблення теоретико-методологічних та прикладних аспектів

розвитку регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації. Розроблені й запропоновані дисертанткою вихідні положення теорії регіонального розвитку реалізовані на засадах сформованої теоретико-методологічної концепції потенціалоформуючого простору розвитку регіонів в умовах цифровізації, що передбачає комплексність використання методології системного, інституціонального та процесно-функціонального підходів, базується на сукупності загальноекономічних та специфічних принципів стосовно тріади парадигми сталого розвитку, нового регіоналізму та цифровізації.

Важливим аргументом актуальності даної роботи є також її своєчасність та значимість для практики господарюючих суб'єктів та соціально-економічного розвитку регіональних суспільних систем у повоєнний період.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірність

Вивчення дисертації М.О. Дергалюк, автореферату, публікацій у фахових та інших наукових виданнях, у тому числі, тих, які включені до

і

Наукові положення, висновки і пропозиції, які містяться в дисертації, також є достатньо обґрунтованими та достовірними, що забезпечується застосованою методологією дослідження, проведеним критичним аналізом вітчизняних і зарубіжних джерел з досліджуваних питань розвитку регіональних економічних систем, законодавчих та нормативних актів, інформаційних та аналітичних матеріалів міністерств, інформаційних матеріалів міжнародних асоціацій та рейтингових агентств, звітних даних суб'єктів регіональних господарських систем.

Зміст дисертаційної роботи відзначається послідовністю досягнення поставленої мети та повною реалізацією завдань дослідження, що свідчить про завершеність і обґрунтованість отриманих результатів.

а У дисертації достатньо повно обґрунтовано авторський підхід до визначення теоретичної та методологічної основи дисертаційної роботи у складі тріадного підходу наукового пізнання, якій базується на парадигмах сталого розвитку, цифровізації та нового регіоналізму щодо розвитку регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації. А також, за рахунок застосування загальнонаукових і спеціальних методів досліджень, зокрема таких, як: історико-логічний, абстрактного порівняння та систематизації, аналізу та синтезу, статистичний та імітаційного моделювання, діалектичний, декомпозиції, монографічний, графічний та картографічний, спостережень та порівнянь, аналізу відповідності, узагальнень, системний, інституціональний та просторово-функціональний підходи, що ґрунтуються на сучасних наукових засадах економічної теорії, теорії регіонального розвитку та

цифровізації, дозволило авторці визначити якісні й кількісні характеристики проблеми, що досліджується.

Дисертаційна робота виконувалася М.О. Дергалюк в межах науково-дослідних робіт, що виконуються у: Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», а саме з темами: «Потенціал розвитку суб'єктів економіки в умовах цифровізації» (ДР № 0123U103307), «Управління економічною безпекою суб'єктів національного господарства» (ДР № 0116U004577); а також ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая», а саме з темами: «Підвищення ефективності управлінської структури економічних систем на різних рівнях функціонування» (ДР № 0118U001589), «Діагностування економічного розвитку регіональних економічних систем в умовах становлення нового регіоналізму» (ДР № 0118U001590).

У межах цих тем авторкою запропоновано концептуальні засади управління потенціалом регіональних економічних систем у напрямі трансформації потенціалу регіонів, обґрунтовано напрями забезпечення економічної безпеки економіки України через розвиток регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуєчого простору в умовах цифровізації, розроблено методологічні засади розвитку регіонів у контексті управління потенціалоформуєчим простором, запропоновано кваліметричний підхід до прогнозування розвитку регіональних економічних систем.

Основні наукові положення і результати досліджень, що винесені на захист, доповідалися та пройшли апробацію на міжнародних, всеукраїнських і регіональних науково-практичних конференціях.

Сукупність даних обставин визначає достовірність і вірогідність одержаних результатів.

Наукова новизна одержаних результатів

Ознайомлення зі змістом дисертації, наукових публікацій та автореферату дає підставу визначити основні наукові положення й висновки, що характеризуються науковою новизною і відображають особистий внесок авторки в таку галузь науки як розвиток продуктивних сил і регіональна економіка.

Найбільш вагомим науковим результатом здобувачки є: розвинуті теоретико-методологічні засади дослідження трансформації потенціалоформуєчого простору (158-161); сформована теоретико-методологічна концепція потенціалоформуєчого простору розвитку регіонів в умовах цифровізації за використанням методології системного, інституціонального та процесно-функціонального підходів (137-140); обґрунтування системи принципів, що включає загальноекономічні та специфічні принципи у взаємозв'язку із тріадною парадигмою сталого розвитку, нового регіоналізму та цифровізації (140-143); запропоновані підходи до обґрунтування напрямів нівелювання негативної природи

ендогенних чинників, які гальмують трансформацію потенціалоформуєчого простору, відповідно до сучасного стану економічного розвитку країни, що характеризується воєнними діями на території України (338-343); розроблені концептуальні засади управління потенціалом регіональних економічних систем у напрямі трансформації потенціалу регіонів з урахуванням факторів нерівності розвитку регіонів, спрямованих на підвищення ефективності використання потенціалу та виявлення латентних можливостей регіонального розвитку (346-353);

Удосконалено: методичний підхід щодо оцінювання потенціалу розвитку регіональних економічних систем, який заснований на визначенні пентогрупи субіндексів системою кортежів, встановленні ваги кожного індексу (субіндексу) на основі модифікованого підходу до методики аналізу ієрархій Сааті, встановленні векторів відносних цінностей субіндексів щодо комплексного індексу на основі зважених мультиплікативної та адитивної згорток (с. 181, 155-257); методичний підхід до управління потенціалом регіонів в сучасних умовах із урахуванням воєнних дій на території України, що передбачає забезпечення умов для транзитних осіб, тимчасового перебування громадян, релокації бізнесу, створення умов для переселенців (с. систему функціоналів управління розвитком регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуєчого простору в умовах цифровізації, що передбачає соціальне, відтворювальне, організаційне, інноваційне та розподільчо-стимулюєче спрямування та включає забезпечення комплексного бачення розвитку регіонів (с. 154-156); засадничі умови трансформації потенціалоформуєчого простору з урахуванням процесів цифровізації, що базуються на щільності взаємодії між державними органами та приватним бізнесом, державними організаціями і службовцями, консультантами на місцях, державними органами і громадянами (с. 308-313); теоретико-методичні підходи щодо нівелювання негативних тенденцій розвитку регіонів та впливу воєнних дій з урахуванням процесів цифровізації, що передбачають створення інтегрованих регіональних підприємницьких систем, інжинірингових центрів, інформаційно-комунікаційних центрів аутсорсингу, інноваційно-технологічних та екоіндустріальних парків (с. 353-359);

дістало подальшого розвитку: понятійно-категоріальний апарат теорії розвитку продуктивних сил і регіональної економіки за рахунок поглиблення сутнісних характеристик таких понять: «розвиток регіональної економічної системи» (с. 56), «регіональна економічна система» (с. 64), «регіон» (с. 68, 71), «просторовий розвиток регіональної економічної системи» (с. 45), «потенціал регіону» (с. 90), «потенціалоформуєчий простір» (с. 96); антологічні аспекти процесів розвитку регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуєчого простору в умовах цифровізації за рахунок формування взаємоузгодженості понять: «простір» (с. 78), «просторовий розвиток регіональних економічних систем» (с. 80), «потенціал» (с. 86), «потенціал регіону» (с. 90), «потенціалоформуєчий

простір» (с. 95-96), «трансформація» (с. 97, 103), «трансформація потенціалоформуючого простору» (с. 97, 104, 105); методичний підхід щодо оцінювання потенціалу регіональних економічних систем, що є підґрунтям розроблення методичного підходу до оцінювання трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації, який передбачає застосування елементного, структурного, функціонального та інтеграційного аспектів обґрунтування оціночних показників складових потенціалу регіональних економічних систем (с. 250-254, 269-280); групування регіонів у довоєнний період за комплексним індексом потенціалу розвитку регіональних економічних систем за адаптованою шкалою Харрінгтона, що дає можливість визначити зміни в розвитку та впроваджувати стратегіями трансформації потенціалоформуючого простору (с. 262-268); підхід щодо виокремлення найбільш впливових факторів впливу на розвиток регіональних економічних систем в умовах трансформації потенціалоформуючого простору, що передбачає кореляційно-регресійне імітаційне моделювання за шістьма моделями показників розвитку регіонів (с. 360-379); підхід до прогнозування потенціалу розвитку регіональних економічних систем за нейтральним, песимістичним та оптимістичним сценаріями, що ураховує трансформацію потенціалоформуючого простору шляхом оцінки трансформаційних ефектів за їхньою структурою за допомогою величини комплексного індексу потенціалу розвитку регіональних економічних систем (с. 379-402, 403-422).

Важливість результатів досліджень для науки та практики

Результати дисертаційної роботи М.О. Дергалюк у теоретичній, експериментальній та апробаційній частинах дають підстави зробити висновки щодо їхніх можливостей використання:

- для науковців в контексті: удосконалення понятійно-категоріального апарату теорії розвитку продуктивних сил і регіональної економіки за рахунок поглиблення сутності таких понять, як: «розвиток регіональної економічної системи», «регіональна економічна система», «регіон», «просторовий розвиток регіональної економічної системи», «потенціал регіону», «потенціалоформуючий простір». Розкриття антологічності аспектів процесів розвитку регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації за рахунок виокремлення гносеології і формування ієрархічності понять «простір», «просторовий розвиток регіональних економічних систем», «потенціал», «потенціал регіону», «потенціалоформуючий простір», «трансформація», «трансформація потенціалоформуючого простору». А також, наукові положення теорії регіонального розвитку, що базуються на: теоретико-методологічній концепції потенціалоформуючого простору розвитку регіонів в умовах цифровізації, що передбачає комплексність використання методології системного, інституціонального та процесно-функціонального підходів, ґрунтуючись на сукупності загальноекономічних та специфічних принципів стосовно тріади парадигми сталого розвитку, нового регіоналізму

та цифровізації. Обґрунтування теоретико-методологічних концептуальних положень щодо функціоналів управління розвитком регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації, що передбачає соціальне, відтворювальне, організаційне, інноваційне та розподільчо-стимулююче спрямування та включає забезпечення комплексного бачення розвитку регіонів у напрямі реалізації планування, контролю, моніторингу та форсайту;

- *для суб'єктів регіональних суспільних систем*: композиція напрямів нівелювання негативних тенденцій розвитку регіонів та впливу воєнних дій з урахуванням процесів цифровізації, що передбачає створення інтегрованих регіональних підприємницьких систем, інжинірингових центрів, інформаційно-комунікаційних центрів аутсорсингу, інноваційно-технологічних та екоіндустріальних парків; підходи до управління потенціалом регіонів з урахуванням процесів, викликаних воєнними діями на території України, що включають забезпечення умов для транзитних осіб, тимчасового перебування громадян, релокації бізнесу, створення умов для переселенців та механізму взаємоузгодженості між релокованими підприємствами та потенційними працівниками таких підприємств щодо необхідної спеціалізації; заходи щодо управління потенціалом регіонів та їх цифровізації, які забезпечують взаємодію між державними органами та приватним бізнесом, державними організаціями і службовцями, консультантами на місцях, державними органами та громадянами;

- *для органів виконавчої влади*: концептуальні засади управління потенціалом регіональних економічних систем у напрямі трансформації потенціалу регіонів відповідно до принципів, завдань, рівнів та важелів управління з урахуванням факторів нерівності розвитку регіонів, що забезпечує спрямування зусиль, фокусує увагу на поставлених цілях підвищення ефективності використання потенціалу та виокремлює латентний потенціал регіонального розвитку; підходи до обґрунтування напрямів нівелювання негативної дії ендогенних чинників, що гальмують трансформацію потенціалоформуючого простору; підхід щодо виокремлення найбільш впливових факторів впливу на розвиток регіональних економічних систем в умовах трансформації потенціалоформуючого простору, що передбачає кореляційно-регресійне імітаційне моделювання за шістьма моделями; модельне рішення оцінювання потенціалу регіональних економічних систем, що базується на елементному, структурному, функціональному та інтеграційному аспектах обґрунтування оціночних показників; кваліметричний підхід до прогнозування потенціалу розвитку регіональних економічних систем, що ураховує трансформацію потенціалоформуючого простору шляхом оцінки трансформаційних ефектів за їхньою структурою за допомогою величини комплексного індексу потенціалу розвитку регіональних економічних систем.

- *для навчального процесу при викладанні дисциплін* «Регіональна економіка», «Економіка розвитку», «Макроекономіка», «Національна

економіка», «Галузева економіка» при підготовці навчальних програм, курсів, розділів підручників, навчальних посібників, методичних розробок.

Одержані результати впроваджено у роботі та практичній діяльності:

Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу – щодо покращення можливостей законодавчого врегулювання питання розвитку регіональних економічних систем у сфері європейської інтеграції; під час розгляду законопроектів на предмет відповідності міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції будуть використані підходи щодо створення інтегрованих регіональних підприємницьких систем, інжинірингових центрів, інформаційно-комунікаційних центрів аутсорсингу, інноваційно-технологічних та екоіндустріальних парків відповідно до міжнародних практик, а також, у роботі Комітету може застосовуватися глибокий аналіз чинників, які гальмують потенціалоформування регіонів, зокрема в час надзвичайних викликів для України – війни з російською федерацією (довідка 195д9/10-2024/26828 від 06.02.2024 р.);

Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України – відповідно до плану заходів Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та були використані в роботі розробки авторки щодо методичного підходу оцінювання потенціалу розвитку регіональних економічних систем, який передбачає дотримання принципів трансформації потенціалоформуючого простору й дає можливість розраховувати комплексний індекс потенціалу розвитку регіональних економічних систем та його складових, а саме: потенціалу виробничо-інвестиційної діяльності регіону, потенціалу інноваційного розвитку, людського потенціалу, потенціалу бюджетної ефективності та потенціалу цифрової трансформації регіону та поділити регіони на пентагрупу за адаптованою шкалою Харрінгтона з високим рівнем розвитку, стабільним рівнем розвитку, дотаційні, з низьким рівнем розвитку та проблемні регіони, що сприятиме розробленню стратегем розвитку пентагрупи регіонів (довідка № 11153/32/14-24 від 23.02.2024 р.);

Міністерства економіки України – при визначенні Стратегічного плану діяльності Міністерства економіки України на 2022-2024 рр. щодо прийняття управлінських рішень стосовно потенціалоформуючого простору, що вимагає: внесення змін у стратегії та поточні плани розвитку територій залежно від процесів переміщення осіб, термінів їх перебування та релокації бізнесу щодо використання ресурсів та їх розподілу на забезпечення відповідних умов для внутрішньо переміщених осіб та підприємств; формування механізмів щодо нівелювання безпекових ризиків, викликаних воєнними діями; залучення додаткових ресурсів для соціально-економічного розвитку регіонів за рахунок налагодження більш щільної співпраці із західними партнерами, донорськими та різними громадськими організаціями; виокремлення ресурсів для формування продовольчих резервів, підвищення захищеності складів та логістичних потоків (№ 3611-06/60922-07 від 10.11.2023 р.);

Міністерства фінансів України – при роботі над Стратегією реформування

СУДФ відповідно до розпорядження № 1805-р «Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки та плану заходів з її реалізації» у напрямі розроблення заходів та спрямуванні зусиль на забезпечення фінансової спроможності територіальних громад; підвищення прозорості та доступності інформації про бюджет було використано пропозиції щодо управління потенціалом регіональних економічних систем в умовах цифровізації, а саме пропозиції авторки щодо впровадження електронного управління, яке підвищує ділову комунікацію та консолідацію всіх суб'єктів регіональних економічних систем із різними можливостями, компетенціями та потенційними можливостями (довідка № 42000-04-10/2351 від 25.01.2024 р.);

Національної соціальної сервісної служби України Головного управління національної соціальної сервісної служби у Чернігівській області – відносно обґрунтування групи соціальних завдань управління потенціалом регіонів відповідно до функціоналів управління розвитком регіонів на засадах трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації, що відповідно до тріади парадигмального розвитку регіонів виокремлюються щодо таких процесів, як: розвиток регіональних економічних систем, трансформація потенціалоформуючого простору та цифровізація (довідка № 0023-03-03/69 від

Департаменту економічного розвитку Чернігівської обласної державної адміністрації – щодо організаційно-економічного механізму забезпечення стійкості розвитку регіону на засадах ефективності впливу потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації, що було використано при розробці Стратегії сталого розвитку Чернігівської області на період до

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації – щодо створення регіональних інтегрованих підприємницьких систем з урахуванням наявного потенціалу ІКТ-сфери, що включатимуть інформаційно-комунікаційні центри аутсорсингу, інжинірингові центри, інноваційно-технологічні та екоіндустріальні парки (довідка № 04-25/549 від

Бучанської міської ради – щодо практичних рекомендацій стосовно управління потенціалом регіонального розвитку, підвищення активності та взаємодії суб'єктів економічного потенціалу та цільової спрямованості трансформації потенціалу, які забезпечують можливість активізації розвитку регіональних економічних систем (довідка № 12.1-09/564 від 21.03.2023 р.).

Результати дослідження використані як матеріал для навчально-методичного забезпечення при викладанні курсів лекцій та проведенні практичних занять для здобувачів закладів вищої освіти у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» факультету менеджменту та маркетингу з дисциплін «Регіональна економіка», «Економіка розвитку», «Макроекономіка», «Національна економіка», «Галузева економіка» (акт впровадження № 3112-36 від 21.11.2023 р.).

Повнота отриманих результатів дослідження

Основні положення і висновки опубліковано у 40 наукових працях у тому числі: 16 публікацій у наукових фахових виданнях України; 7 статей у зарубіжних виданнях, внесених до міжнародних наукометричних баз даних (Scopus / Web of Science); 5 статей в інших виданнях, 13 тез доповідей та матеріалів міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій.

Основні результати та положення, які винесені дисертанткою на захист, опубліковані у журналах та збірниках, пройшли достатню апробацію та відповідають вимогам МОН України.

Оцінка змісту дисертації, її мови та завершеності в цілому

Дисертаційна робота написана діловою українською мовою з науковим стилем її викладу та використанням спеціальної термінології. Дисертаційна робота викладена на 512 сторінках комп'ютерного тексту, основний зміст роботи викладено на 413 сторінках, робота містить анотацію, вступ, п'ять розділів, висновки, список використаних джерел, додатки. Текст ілюстрований 92 рисунками і містить 58 таблиць.

Академічна доброчесність

Дисертаційна робота М.О. Дергалюк та наукові праці, які розкривають її результати, відповідають принципам академічної доброчесності, використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Дискусійні положення та критичні зауваження

Зазначаючи змістовність поданої до захисту дисертації, обґрунтованість її основних положень, висновків і рекомендацій, не можна, водночас, залишити без уваги і певні недоліки та дискусійні положення:

1. Підпункт 2.3, визначений як «Методи оцінювання потенціалу регіональних економічних систем та інструментарій діагностики процесів цифровізації» містить ґрунтовний аналіз методичних підходів щодо оцінювання потенціалу регіонів. Щодо методичних підходів оцінювання впливу цифровізації на розвиток регіональних економічних систем авторкою розглянуто Індекс цифрової трансформації економіки та суспільства (*I-DESI*) запропонований Європейською комісією, а також інші індекситакі такі як: індекс розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (*IDI*), індекс цифрової еволюції (*DEL*), індекс світової цифрової конкурентоспроможності (*WDCI*), індекс електронного урядування (*EGDI*), індекс мережевої готовності

(*NRI*), індекс цифровізації економіки *BCG (e-Intensity)* тощо. При цьому, не було проведено дослідження методичних підходів вітчизняних науковців щодо запропонованих ними авторських підходів оцінювання впливу цифровізації на розвиток регіональних економічних систем.

2. Оцінювання трансформації потенціалоформуючого простору регіональних економічних систем, за запропонованим авторкою методичним підходом, базуються на розрахунках комплексного індексу потенціалу розвитку регіональних економічних систем (с. 252-258). Але, даний індекс за методом розрахунків є інтегральним індексом. З цього приводу виникає неузгодженість щодо до того індекс потенціалу розвитку регіональних економічних систем є комплексним чи інтегральним.

3. Авторці доцільно було б для візуалізації та більш чіткого уявлення про послідовність етапів здійснення оцінювання трансформації потенціалоформуючого простору регіональних економічних систем побудувати алгоритм проведення послідовності запропонованого методичного підходу.

4. На погляд опонента у роботі недостатня увага приділена ролі та можливостям децентралізації владних повноважень як стратегічному вектору задіяння просторового потенціалу для активізації розвитку регіональних економічних систем.

5. В дисертаційній роботі відсутнє графічне зображення впливу трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації на розвиток регіональних економічних систем, що, у свою чергу, збагатило б роботу.

6. На наш погляд, у роботі недостатньо уваги приділено чіткому визначенню, характеристиці й детальному обґрунтуванню джерел фінансування розвитку регіональних економічних систем в умовах цифровізації. Ці питання потребують більш глибокого та детального опрацювання, зважаючи на їх важливість для регіонального розвитку.

Визначені критичні зауваження та дискусійні положення не можуть суттєво вплинути на загальну позитивну оцінку дисертації.

Загальний висновок

Дисертаційна робота Дергалюк Марти Олексіївни є самостійною, завершеною, цілісною кваліфікаційною науковою працею, в якій представлено вирішення важливої науково-господарської проблеми – розвитку регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації.

Дисертація має вагомим науковим значенням і значну практичну цінність, а викладені у ній результати дослідження є актуальними, достовірними, обґрунтованими, змістовними і комплексними, що свідчить про виконання дослідження на високому професійному рівні.

За складом вирішених завдань дисертація відповідає паспорту спеціальності 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка. Реферат у стислій формі відображає основний зміст дисертаційної роботи. Наукові положення, що виносяться на захист, знайшли своє відображення у публікаціях дисертантки. Практичну значимість авторських розробок підтверджують відповідні довідки про їх використання на рівні державних і регіональних органів влади.

Загалом дисертаційна робота «Розвиток регіональних економічних систем на засадах трансформації потенціалоформуючого простору в умовах цифровізації» відповідає вимогам пп. 7, 8, 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук (Постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197), а її авторка, Дергалюк Марта Олексіївна, заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка.

Офіційний опонент:

доктор економічних наук, професор,
заступник директора з наукової роботи
Державної установи «Інститут регіональних
досліджень імені М.І. Долішнього
НАН України»

Ірина СТОРОНЯНСЬКА